

# Östra Sveriges luftvårdsförbund

## Sammanträdesprotokoll beredningsgrupp

**Tid & plats:** Torsdag den 26 oktober kl. 9.30- 12.00  
Lokal Saga vid CAMM samt digitalt, verktyget Teams.

**Närvarande:** Sara E. Nilsson, Miljöförvaltningen, Stockholms stad  
Antonios Georgelis, Centrum för Arbets -och miljömedicin,  
Region Stockholm  
Sara Johansson, Linköpings kommun (digitalt)  
Beatrice Säll, SLB-analys (digitalt)  
Sophie Lindstrand, Länsstyrelsen i Stockholms län (digitalt)  
Olof Öhlund, Uppsala kommun (digitalt)  
Jesper Lindgren, Trafikverket (digitalt)  
Mirja Törnquist, Planenheten, Gävle kommun (digitalt)

**Frånvarande:** Martin Tondel, Arbets- och miljömedicin, Region Uppsala

**Kansliet:** Frida Eik Öhman (ÖSLVF)

Justerare

Sekreterare

Sophie Lindstrand

Frida Eik Öhman

## § 1 Sammanträdet öppnas

Förbundssekreteraren öppnar sammanträdet och hälsar välkommen tillbaka efter sommaruppehåll.

## § 2 Val av ordförande, sekreterare och justerare av dagens protokoll samt godkännande av att dagens protokoll får läggas ut på hemsidan.

Frida Eik Öhman väljs till mötesordförande samt sekreterare. Sophie Lindstrand justerande av protokoll.

## § 3 Godkännande av föredragningslistan

Föredragningslistan fastställs.

## § 4 Tidigare protokoll

- Beredningsgrupp 2023-08-15
- Styrelse 2023-08-31

Protokoll godkänns och läggs till handlingarna. Stockholms stad uppmärksammar att vid laget runt på föregående möte stämmer inte datum riktigt. Rätt är att bilkortegen var första lördagen i augusti, vilket gäller varje år.

## § 5 Laget runt

**Sara. E. Nilsson** – I Stockholms stad har förslaget om miljözon klass 3 i innerstan väckt mycket uppmärksamhet. Stockholm har exkluderat Gamla stan som tidigare var påtänkt som miljözon 3, istället är det nu några kvarter i city som ska omfattas. Miljözonen ska införas i slutet av 2024. Sara skickar projektledare och kommunikätörs kontaktuppgifter till Frida. Eventuellt kan det vara aktuellt att fråga om att få information om vad som händer som en dragning för styrelse eller vid utbildningsdag längre fram. Även aktuella diskussioner som att elbilar är tyngre därav högre partikelutsläpp känns relevant att ta upp och få klarhet i.

**Frida**- Samtal med andra aktörer i gång om Luftvårdsdagen eller åtminstone gemensamt seminarium. Tema som behövs lyftas är preliminärt problemet med mopedister i cykelfält. Frida informerar även om att kommunbesök är inbokade i Nacka, Knivsta och Danderyd har de redan besökt.

**Antonis** – Miljöhälsorapport lanseras om 1,5 år. Fokus för denna är den vuxna befolkningen och det 46 000 enkäter, störst antal någonsin.

Två forskningsanslag på sammanlagt 43 miljoner kronor är beviljade på CAMM varav ett av uppdragen är har fokus att ta fram de tio viktigaste åtgärderna för att förbättra befolkningens hälsa. Det andra handlar om god och hållbar stad och har fått 26 mil i anslag. Detta är ett projekt som många anställda på CAMM är involverade i, där kansliet nu har sitt säte.

Samtal pågår även med ÖSLVF om att använda data för det publicerade verktyget Miljöhälsa på karta.

**Sara J.** – I Linköping utreder man miljözon och önskar därför gärna mera information om miljözonutredningen i Stockholms stad till hösten 2024.

**Sophie**- Åtgärdsprogrammet för Stockholms stad fastställs 11 december efter remiss. Viktigt är också att Riksdagen har röstat igenom ändring i miljöbalken. Kommuner på gränserna till överskridande av utvärderings tröskel uppmanas ta fram en luftvårdstrategi till skillnad från tidigare då det inte behövdes.

**Mirja** -Gävle kommun jobbar med att ta fram en handlingsplan för luftkvalitets förbättringar. De tittar just nu på vad finns det för typ av åtgärder som passar specifikt Gävles utmaningar.

**Jesper**- Trafikverket ser över sina mätstationer och hur många de måste ha. Har kontakt med SLB. Finns indikationer på att färre elbilar har dubbdäck och därav kan det vara så att dubbdäcksproblematiken kan minska i och med flera elbilar på vägarna. Trafikverket har tittat på och tror sig kunna registrera alla elbilar i Sverige.

**Olof**- Sensorer som har varit placerade av företag visade på överskridande av MKN NOx och partiklar på en mätplats, dvs. Övre Slottsgatan. Företaget kommer lämna en rapport och därefter får beslutas vad nästa steg blir. Åtgärdsprogram finns redan så problematiken om tillförlitligheten är inte samma som om det inte fanns och om åtgärdsprogram skulle göras på basis av en sensors data.

## § 6 Tilläggsprogram

### Inkomna förslag

- **Checklista för skogs och deponibränder**  
En diskussion med medlemmarna har redan pågått under 2023 och detta är tänkt fortsätta under 2024 för att efter ytterligare diskussion i en arbetsgrupp med expertis på området göra konkret sammanställt material. Kostnader kan handla om layout, tryck, sammanställning.
- **Vakuumsug projekt** som föreslås av Linköpings kommuns representant. Se bifogad PowerPoint. Offert väntas komma från Slb-analys inom närmsta veckorna. Forskning visar att åtgärden har potential att reducera vägdamm med 90 procent.

Stockholms stads representant ser nytta i det då de har återkommit efter några år till att testa detta igen. Även Gävles representant ser nytta av detta och det har varit uppe på diskussion att testa detta där. Även Länsstyrelsen ställer sig bakom att utreda åtgärder som tex. vakuumsug. Trafikverket ställer sig bakom även om inte direkt nytta på sina vägar. Frida och Sara ska prata vidare om budget med mera efter den 16 november.

- **Plast partiklar i luft** är önskvärd att kolla närmare från naturvårdsverkets sida. Mikroplast (naturvardsverket.se) Ett förslag inkommit från Martin Tondel. SLB analys kommer troligen få uppdraget att mäta. Beredningsgruppen anser att per dags datum vet man för lite om vem som kommer få uppdrag och hur det kommer se ut. Detta kan bli intressant för framtida tilläggsprogram men att förbundet behöver vänta tills man vet mera.
- **Ultrafina partiklar i luften** -ett annat intressant område som det framöver kommer behövas mera kunskap kring. Förslag från Antonis som kommer försöka få fram mera information om detta till annat möte.
- **Skolgårdsmätningar hos flera medlemmar** -att förbundet ger möjlighet till skolgårdsmätningar, eventuellt delfinansiering. Diskussionen landar i att efterkom man inte vet resultaten från de två föregående förs våren 2024 bör detta först bli aktuellt 2025. Beatrice från SLB påminner om att

2025 kommer tilläggsprogram vara nya haltkartor Uppsala och Stockholm och att detta behövs tas med i beräkning. Detta utesluter inte skolgårdsmätningar dock utan det beror helt på finansiering och förbundet.

- **Trafikflöden på små vägar** är inte undersökt i den uträkning det behövs och säkerställa att data stämmer. Antonis som lyfte förslaget kommer även ta fram mera information om detta till kommande möte.
- **Åtgärdslista för kommuner som visar vilka åtgärder som ger vilken effekt.** Det redan finns många åtgärdsprogram där effekter beskrivs är beredningsgruppens bedömning. SLB gör i dagsläget en lista åt Linköpings kommun. Vi får ta del av den listan efteråt och kan lägga upp den på hemsidan. Kommunicera ut det på hemsidan och kommunikationsinsats på utbildningsträff innan direktivet och strategierna.
- **Barnvagnar som mäter luftföroreningar -** Beredningsgruppen diskuterar även förfrågan från företaget bubl. om att förbundet kan använda deras data. Slb-analys har tittat på underlaget och då det saknas dagbok el realtidsdata är det inte möjligt i dagsläget att gå vidare med detta. Beredningsgruppen ser dock inte bortifrån en fortsatt dialog om komplettering då grundidén är intressant.

Beredningsgruppen har en ingående diskussion om alla förslag och landar i att föreslå att styrelsen beslutar att tilläggsprogram för 2024 är att arbetsgruppen som ska sättas ihop gör en checklista och kunskapssammanställning kopplad till skogs och deponibränder samt att efter offert bevilja medel till Vakuumsug projekt som ska utföras i Linköpings kommun.

Skolgårdsmätningen som pågår vid Vaksala skolan i Uppsala fortsätter våren 2024 och förbundet kommer att faktureras 85 tkr under 2024. Kvar till de två nya tilläggsprogrammen är i budget förslaget 260 tkr. För Checklista föreslås 40 tkr och för Vakuumsug 220 tkr.

**§ 7 Verksamhetsplan 2024**

Beredningsgruppen går igenom utkast till verksamhetsplan och ställer sig positiv till att denna.

**§ 8 Studieresan**

Sara N., Mirja och Frida som deltog på resan berättar kort om denna.

**§ 9 Dubbdäcksförbud Södertälje**

Frida lyfter problematiken med hur media, i detta fall "Dubbdäcksförbud i Södertälje" lyfter händelser inom luftkvalitetsfrågor på ett onyanserat sätt. Ofta ligger ärenden för utredning men i media framställs de som beslutade. Gruppen diskuterar och ser att det kan vara värdefullt att belysa processen och eventuellt ha en utbildning med olika case från media med huvudmålgrupp förtroendevalda och kommunikatörer. Även en grundläggande information om luftvårdsförbundets roll kan vara lämpligt vid ett sådant tillfälle. Senare har även efterfrågats av nya styrelseledamöter. Kansliet tar med sig detta för vidareutveckling.

**§ 10 Sammanträdesdatum 2024**

Förslag på sammanträdesdatum uppdateras kring utbildningsdag i övrigt fastställs beredningsgruppens mötesdatum.

**§ 11 Övriga frågor**

Inga övriga frågor.

**§ 12 Avslut**

Avslut och information om nästa möte den 18 januari kl. 9.30.

Stockholm

---

Ort



Signatur

Stockholm

---

Ort



Signatur

2023-11-07

---

Datum

FRIDA ÖHMAN

---

Namnförtydligande

2023-11-07

---

Datum

Sophie Natika Lindstrand

---

Namnförtydligande